

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PRVI ODJEL SUDA

ODLUKA

Zahtjev br. 41071/16
Vesna ODORAN
protiv Hrvatske

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući 18. svibnja 2021. u odboru u sastavu:

Alena Poláčková, *predsjednica*,
Péter Paczolay,
Raffaele Sabato, *suci*,
i Liv Tigerstedt, *zamjenica tajnika Odjela*,
uzimajući u obzir gore navedeni zahtjev podnesen 11. srpnja 2016. godine,
uzimajući u obzir očitovanje koje je dostavila tužena Vlada i odgovor na
očitovanje koji je dostavila podnositeljica zahtjeva,
nakon vijećanja odlučuje kako slijedi:

ČINJENICE

1. Podnositeljica zahtjeva, gđa Vesna Odoran, hrvatska je državljanka, rođena je 1964. godine i živi u Štrigovi. Podnositeljicu zahtjeva pred Sudom je zastupao g. I. Kusalić, odvjetnik iz Zagreba.
2. Hrvatsku Vladu („Vlada“) zastupala je njezina zastupnica, gđa Š. Stažnik.
3. Činjenično stanje predmeta, kako su ga iznijele stranke, može se sažeti kako slijedi.
4. Godine 2007. podnositeljica zahtjeva bila je zaposlena u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu – (dalje u tekstu: „HNK“) na neodređeno vrijeme.
5. Dana 17. prosinca 2009. HNK je otpustio podnositeljicu zahtjeva.
6. Dana 30. prosinca 2009. podnositeljica je osporila otkaz podnošenjem HNK-u zahtjeva za zaštitu prava iz radnog odnosa. Prema dostavnici, HNK je primio podnositeljičin zahtjev 4. siječnja 2010. HNK nije odgovorio na zahtjev.

ODLUKA ODORAN protiv HRVATSKE

7. Dana 3. veljače 2010. podnositeljica zahtjeva podnijela je tužbu protiv HNK-a zbog nezakonitog otkaza pred Općinskim građanskim sudom u Zagrebu. Tužbu je poslala суду preporučenom pošiljkom.

8. HNK je prigovorio da je tužba podnositeljice zahtjeva bila podnesena nepravovremeno i da je neosnovana.

9. Dana 4. travnja 2011. Općinski građanski sud u Zagrebu presudio je da je podnositeljičin otkaz bio nezakonit i naložio je vraćanje podnositeljice na posao. Utvrdio je da je njezina tužba bila podnesena u roku navedenom u članku 133. Zakona o radu (vidi stavak 16. ove odluke). Konkretno, utvrdio je da HNK nije udovoljio zahtjevu podnositeljice za zaštitu njezinih prava u roku od petnaest dana od primanja zahtjeva te da je podnositeljica zahtjeva podnijela tužbu u dalnjem roku od petnaest dana.

10. HNK je podnio žalbu protiv te presude.

11. Dana 7. veljače 2012. Županijski sud u Zagrebu usvojio je žalbu HNK-a, ukinuo je prvostupanjsku presudu i proglašio tužbu podnositeljice zahtjeva nedopuštenom jer je nepravovremeno podnesena. Utvrdio je da je HNK primio zahtjev podnositeljice za zaštitu njezinih prava 31. prosinca 2009. Budući da HNK nije odgovorio na taj zahtjev u roku od petnaest dana od primanja zahtjeva, odnosno do 15. siječnja 2010., podnositeljica zahtjeva trebala je podnijeti tužbu u dalnjem roku od petnaest dana, odnosno do 30. siječnja 2010. Budući da je 30. siječnja 2010. bila subota, posljednji dan roka za podnošenje tužbe bio je ponedjeljak 1. veljače 2010. Međutim, podnositeljica zahtjeva tužbu je podnijela 3. veljače 2010.

12. Podnositeljica zahtjeva podnijela je reviziju Vrhovnom суду Republike Hrvatske. Tvrđila je da je Županijski sud u Zagrebu, iako je pravilno smatrao da se rok od petnaest dana za podnošenje tužbe treba računati od dana kad poslodavac primi zahtjev radnika za zaštitu prava, a ne od dana kada radnik pošalje zahtjev poštom, pogrešno utvrdio da je HNK njezin zahtjev primio 31. prosinca 2009. Prema dostavnici, HNK je zahtjev primio 4. siječnja 2010. Odluka Županijskog suda u Zagrebu stoga je bila rezultat očigledne pogreške tog suda.

13. Dana 28. travnja 2015. Vrhovni sud odbio je podnositeljičinu reviziju kao neosnovanu. Smatrao je da je, iako je Županijski sud u Zagrebu pogrešno utvrdio da je HNK podnositeljičin zahtjev za zaštitu prava primio 31. prosinca 2010., njezina tužba u svakom slučaju bila podnesena nepravovremeno. Konkretno, Vrhovni sud smatrao je da se rok od petnaest dana u kojem poslodavac može udovoljiti zahtjevu radnika za zaštitu prava treba računati od dana kada je radnik poslao takav zahtjev preporučenom pošiljkom, a ne od dana kada je poslodavac primio zahtjev. Tako odlučivši, Vrhovni sud pozvao se na svoje rješenje br. Revr-202/05 od 25. ožujka 2009. doneseno u sličnom predmetu (vidi stavak 19. ove odluke). Budući da je podnositeljica predala svoj zahtjev poštanskom uredu 30. prosinca 2009., HNK mu je mogao udovoljiti do 14. siječnja 2010. Budući da nije odgovorio

ODLUKA ODORAN protiv HRVATSKE

do 14. siječnja 2010., daljnji rok od petnaest dana za podnošenje tužbe počeo je teći 15. siječnja 2010. i istekao je 29. siječnja 2010., a podnositeljica je tužbu podnijela 3. veljače 2010.

Mjerodavni dio tog rješenja glasi:

“Odredba čl. 133. ZR predstavlja poseban propis kojom su određeni rokovi za zahtijevanje zaštite povrijedjenog prava radnika, pa tako i rok za podnošenje tužbe... Prema odredbi čl. 113. st. 2. ZPP ako je podnesak upućen preko pošte preporučenom pošiljkom ili telegrafski dan predaje pošti smatra se danom predaje судu kojem je upućen, a prema odredbi st. 8. toga članka ta odredba primjenjuje se i na rok u kojem se prema posebnim propisima mora podići tužba. Takav posebni propis koji se navodi u potonjoj odredbi ZPP su i odredbe čl. 133. st. 1. i 2. ZR.“

14. Dana 23. rujna 2015. podnositeljica zahtjeva podnijela je ustavnu tužbu Ustavnom судu Republike Hrvatske. Ponorila je da se na temelju mjerodavnog domaćeg prava i prakse rok od petnaest dana u kojem poslodavac treba odgovoriti na zahtjev radnika za zaštitu prava treba računati od dana kada je poslodavac primio takav zahtjev, a ne od dana kada je radnik poslao zahtjev. Drugačije stajalište ne bi išlo u korist ni poslodavcu ni radniku.

15. Dana 10. prosinca 2015. Ustavni sud odbio je ustavnu tužbu podnositeljice zahtjeva kao neosnovanu. Smatralo je da je odluka Vrhovnog suda u predmetu podnositeljice zahtjeva bila u skladu s praksom tog suda utvrđenom u rješenjima br. Revr-202/05 od 25. ožujka 2009. i Revr-1012/2013-2 od 10. ožujka 2015. (vidi stavke 19. i 21. ove odluke). Odluka Ustavnog suda dostavljena je punomoćniku podnositeljice zahtjeva 13. siječnja 2016. godine.

MJERODAVNI PRAVNI OKVIR I PRAKSA

I. MJERODAVNO ZAKONODAVSTVO

16. Mjerodavne odredbe Zakona o radu iz 1995. (Narodne novine br. 38/95 s dalnjim izmjenama i dopunama) kojima su uređeni rokovi u kojima radnici mogu zahtijevati zaštitu svojih prava iz radnog odnosa bile su sadržane u članku 126. stavcima 1. i 2. (koji se nekad navodi i kao članak 133., prema numeraciji u pročišćenom tekstu tog zakona, Narodne novine br. 137/04). Taj članak glasio je kako slijedi:

“(1) Radnik koji smatra da mu je poslodavac povrijedio neko pravo iz radnog odnosa može u roku petnaest dana od dostave odluke kojom je povrijedeno njegovo pravo, odnosno od dana saznanja za povredu prava, zahtijevati od poslodavca ostvarenje toga prava.

(2) Ako poslodavac u roku petnaest dana od dostave zahtjeva radnika iz stavka 1. ovoga članka ne udovolji tom zahtjevu, radnik može u dalnjem roku od petnaest dana zahtijevati zaštitu povrijedjenog prava pred nadležnim sudom.

ODLUKA ODORAN protiv HRVATSKE

17. Zakon o radu iz 1995. bio je na snazi od 1. siječnja 1996. do 31. prosinca 2009. godine. Prvo ga je zamijenio Zakon o radu iz 2009. (Narodne novine br. 149/09 s dalnjim izmjenama i dopunama), koji je bio na snazi od 1. siječnja 2010. do 30. srpnja 2014., a zatim Zakon o radu iz 2014. (Narodne novine br. 93/14 s dalnjim izmjenama i dopunama), koji je na snazi od 7. kolovoza 2014. I Zakon o radu iz 2009. i Zakon o radu iz 2014. sadrže odredbe istovjetne onima sadržanima u članku 126. stavcima 1. i 2. Zakona o radu iz 1995.

18. Mjerodavne odredbe Zakona o parničnom postupku (Narodne novine br. 53/91 s dalnjim izmjenama i dopunama), koje su bile na snazi u relevantno vrijeme, glasile su kako slijedi:

Članak 112.

Rokovi se računaju na dane, mjesecu i godine. Ako je rok određen na dane, u rok se ne uračunava dan kad je dostava ili saopćenje obavljeno odnosno dan u koji pada događaj otkad treba računati trajanje roka, već se za početak roka uzima prvi idući dan.

...

Ako posljednji dan roka pada na državni blagdan, ili u nedjelju ili u koji drugi dan kad sud ne radi, rok istječe protekom prvoga idućeg radnog dana.

Članak 113.

Kad je podnesak vezan za rok, smatra se da je dan u roku ako je prije nego što rok protekne predan nadležnom sudu.

Ako je podnesak upućen preko pošte preporučenom pošiljkom ili telegrafski, dan predaje pošti smatra se danom predaje sudu kojem je upućen.

...

Odredbe 1. do 7. ovog članka primjenjuju se i na rok u kojem se prema posebnim propisima mora podići tužba ...”

II. MJERODAVNA PRAKSA

19. U svojem rješenju br. Revr 202/2005-3 od 25. ožujka 2009. Vrhovni sud presudio je:

“... nesporno je da je tužitelj zahtjev za zaštitu povrijeđenog prava podnio preporučenom pošiljkom 11. travnja 2000., a koji dan ... se smatra i danom predaje zahtjeva poslodavcu - tuženiku. Stoga je rok od 15 dana iz čl. [133.] ZR u kojem je tuženik ... trebao odlučivati o predmetnom zahtjevu ... isticao 26. travnja 2000. ... zbog čega je tužitelju danji rok od 15 dana za ostvarivanje povrijeđenog prava pred sudom ... počeo teći 27. travnja 2000. i istekao je 11.-tog (subota), odnosno 13. (ponedjeljak) svibnja 2000... Budući je predmetna tužba predana na poštu preporučenom pošiljkom 15. svibnja 2000., to je podnesena ... nepravovremeno.”

20. U svojem rješenju br. Revr 688/2013-2 od 6. studenoga 2013. Vrhovni sud presudio je:

ODLUKA ODORAN protiv HRVATSKE

„No kada radnik bez ikakve sumnje zna kada je poslodavac primio njegov zahtjev za zaštitu prava, bilo da o tome postoji potvrda pošte, ili stoga jer je zahtjev predao na zapisnik kod poslodavca ili na bilo koji drugi način ima dokaz o tome kada je poslodavac njegov zahtjev zaprimio po ocjeni ovog suda rok od 15 dana u kojem poslodavac ima pravo donijeti odluku o zahtjevu ... za poslodavca ne može početi teći prije nego što je takav zahtjev zaprimljen.“

Stoga, kako radnik prije svega ima pravo očekivati da će poslodavac donijeti odluku o njegovu zahtjevu i da će to učiniti u roku od 15 dana koji za poslodavca može teći tek od dana kada zna za zahtjev dakle od kada ga je zaprimio, niti za radnika se rok od 15 dana za podnošene tužbe ne može početi računati prije isteka prethodnog roka od 15 dana koji je počeo teći prvog sljedećeg dana od dana od kada je poslodavac primio zahtjev za zaštitu prava.

Svako drugačije tumačenje poremetilo bi ravnotežu u pravu radnika na zaštitu kod poslodavca i pred sudom i pravu poslodavca da odlučuje o zahtjevu radnika u roku koji mu ne bi smio početi teći prije nego što je zaprimio zahtjev za zaštitu prava.“

21. U svojem rješenju br. Revr-1012/2013-2 od 10. ožujka 2015. Vrhovni sud presudio je:

„.... tužiteljica je zahtjev za zaštitu prava podnijela 29. srpnja 2010., preporučenom pošiljkom putem pošte tako da od su tog dana počeli teći daljnji rokovi ..., odnosno petnaest dana da poslodavac odgovori na zahtjev i daljnji rok od petnaest dana za podnošenje tužbe sudu.

Tužiteljica u reviziji osporava zaključak sudova da se dan kad je zahtjev za zaštitu prava, predan preporučeno pošti, smatra danom od kad se računa daljnji rok od petnaest dana za odlučivanje zahtjeva za zaštitu prava. Smatra da taj rok počinje teći od prvog sljedećeg dana kad je poslodavac faktički primio zahtjev za zaštitu prava...

Nije osnovan revizijski prigovor tužiteljice. To stoga što i prema pravnom shvaćanju ovog revizijskog suda, dan predaje preporučene pošiljke pošti smatra se i danom predaje zahtjeva poslodavcu – tuženiku (tako i ovaj sud i u odluci Revr-202/05 od 25. ožujka 2009.).“

22. Dana 16. studenoga 2015. Građanski odjel Vrhovnog suda zauzeo je pravno shvaćanje, koje je dostavio nižim sudovima kao praktičnu smjernicu i kojeg se od tada pridržava (vidi, primjerice, rješenje br. Revr 941/2014-2 od 8. prosinca 2015., citirano u nastavku). Navedeno pravno shvaćanje glasi kako slijedi:

„Kada je radnik zahtjev za zaštitu prava predao u roku preporučenom pošiljkom putem pošte, kada je iz javne isprave (povratnice) imao podatak kada je poslodavac primio njegov zahtjev, tada se pitanje pravovremenosti traženja sudske zaštite prava [odnosno njegove ili njezine tužbe] ... ne može računati od dana kada je zahtjev za zaštitu prava predan pošti preporučenom pošiljkom, već od dana kada je poslodavac primio zahtjev radnika ...“

23. U svojem rješenju br. Revr 941/2014-2 od 8. prosinca 2015. Vrhovni sud presudio je:

„.... odredbom čl. 113. st. 2. ZPP propisano je da kada je podnesak vezan za rok, takav podnesak predan je u roku, ako je upućen preporučenom pošiljkom te se dan predaje pošti smatra danom predaje.

ODLUKA ODORAN protiv HRVATSKE

Prema ocjeni ovog suda, potonja odredba ... postoji kao privilegij podnositelja podneska vezanog za rok, ... bez postojanja ove odredbe realni rok stranci za predaju podneska u zakonskom roku bio kraći i konačno neizvjestan, jer bi poštovanje zakonskog roka ovisilo o ažurnosti pošte (na koju podnositelj podneska nema utjecaja i ne može odgovarati za njezin rad).

Stoga, stav drugostupanjskog suda da se rok za predaju tužbe sudu, računa od dana kada je tužitelj predao zahtjev za zaštitu prava preporučenom pošiljkom pošti i kada se datum primitka tog zahtjeva kod poslodavca vidi na javnoj ispravi (povratnicu) nije pravilan, jer bi takvim tumačenjem odredbe čl. 113. st. 2. ŽPP koja postoji kao privilegij, ... [ta odredba bi se primjenjivala] ... posve suprotno svojoj jedinoj svrsi i namjeni.

... primjena stava drugostupanjskog suda ... ima za posljedicu da ... radnika stavlja u poziciju da je prisiljen podnijeti tužbu sudu i prije nego što je poslodavcu istekao rok u kojem može odgovoriti radniku.

Stoga, u situaciji kada je radnik zahtjev za zaštitu prava predao u roku preporučenom pošiljkom putem pošte, kada je iz javne isprave (povratnice) imao podatak kada je poslodavac primio njegov zahtjev i kada poslodavac nije uopće odlučio o zahtjevu, tada se rok za traženje sudske zaštite ... ne može računati od dana kada je zahtjev za zaštitu prava predan pošti preporučenom pošiljkom, već od dana kada je poslodavac primio zahtjev radnika ... (pravno shvaćanje zauzeto na sjednici Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 16. studenog 2015.).

Ovo i imajući u vidu provedbu čl. 6. st. 1. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda ...

... pravno shvaćanje drugostupanjskog suda ... vrijeđa pravo tužitelja na pristup sudu.“

PRIGOVOR

24. Podnositeljica zahtjeva prigovorila je na temelju članka 6. da je njezino pravo na pristup sudu bilo povrijeđeno jer su domaći sudovi njezinu tužbu proglašili nedopuštenom.

PRAVO

25. Podnositeljica zahtjeva prigovorila je da je odlukom domaćih sudova kojom je njezina tužba bila proglašena nedopuštenom jer je podnesena nepravovremeno bilo povrijeđeno njezino pravo na pristup sudu. Pozvala se na članak 6. stavak 1. Konvencije, koji glasi kako slijedi:

„Radi utvrđivanja svojih prava i obveza građanske naravi ... svatko ima pravo da ... sud pravično ... ispita njegov slučaj ...“

A. Tvrđnje stranaka

1. Vlada

26. Vlada je tvrdila da se srž ovog predmeta svodi na primjenu mjerodavnog domaćeg prava, što je prvenstveno zadaća domaćih sudova. U

ODLUKA ODORAN protiv HRVATSKE

odlukama domaćih sudova nema dojma proizvoljnosti, a prigovor podnositeljice zahtjeva predstavlja četvrtostupanjski prigovor.

27. Vlada je tvrdila da je način na koji je primijenjen članak 133. Zakona o radu (vidi stavak 16. ove odluke) u predmetu podnositeljice zahtjeva bio u skladu s dugogodišnjom praksom domaćih sudova i stoga je bio predvidljiv za podnositeljicu zahtjeva, koja je bila zastupana po odvjetniku. Činjenica da se nakon toga ta praksa promjenila (vidi stavke 22. – 23.) bila je nevažna jer se to dogodilo nakon što je postupak kojem podnositeljica prigovara već bio okončan.

2. Podnositeljica zahtjeva

28. Podnositeljica zahtjeva tvrdila je da način na koji su domaći sudovi protumačili i primijenili članak 133. Zakona o radu (vidi stavak 16. ove odluke) u njezinu predmetu nije bio predvidljiv. Navedenom odredbom, koja je nepromjenjena od 1996. godine do danas, jasno je predviđeno da rok od petnaest dana u kojem poslodavac može udovoljiti zahtjevu radnika za zaštitu prava počinje teći na dan kada poslodavac primi zahtjev radnika (vidi stavke 16.. – 17. ove odluke). U rješenju br. Revr 688/2013-2 od 6. studenoga 2013. Vrhovni sud prihvatio je doslovnu primjenu te odredbe te je svojim pravnim shvaćanjem zauzetim 16. studenoga 2015. nižim sudovima naložio da je se pridržavaju (vidi stavke 20. i 22. ove odluke). Međutim, u njezinu predmetu Vrhovni je sud u travnju 2015., a Ustavni sud u prosincu 2015., smatrao da se rok treba računati od dana kad radnik pošalje zahtjev za zaštitu prava (vidi stavke 13. i 15. ove odluke).

29. Podnositeljica zahtjeva tvrdila je da su domaći sudovi u njezinu predmetu članak 133. Zakona o radu primijenili u suprotnosti s njegovom svrhom i na štetu i radnika i poslodavca. I sam je Vrhovni sud utvrdio da takva primjena predstavlja nerazmjerne ograničenje prava na pristup суду (vidi stavak 23. ove odluke).

B. Ocjena Suda

30. U ovom su predmetu domaći sudovi proglašili tužbu podnositeljice zahtjeva nedopuštenom utvrdivši da nije podnijela tužbu u roku propisanom u članku 133. Zakona o radu (vidi stavke 11., 13. i 16. ove odluke).

31. Tim su člankom uređeni rokovi za traženje sudske zaštite prava iz radnog odnosa. Njime je predviđeno da radnik prvo mora od poslodavca zahtijevati zaštitu svog prava iz radnog odnosa i da to mora učiniti u roku od petnaest dana od primitka odluke kojom je povrijeđeno to pravo. Njime je predviđeno i da ako poslodavac ne udovolji zahtjevu radnika u roku od petnaest dana od primitka zahtjeva, radnik može u dalnjem roku od petnaest dana zahtijevati zaštitu pred nadležnim sudom (vidi stavak 16. ove odluke). Sud primjećuje da su te odredbe nepromjenjene od siječnja 1996. do danas (vidi stavak 17. ove odluke).

ODLUKA ODORAN protiv HRVATSKE

32. Način na koji se računa rok u kojem poslodavci moraju odlučiti o zahtjevima radnika važan je za pravo radnika na pristup sudu jer izravno utječe na izračun dalnjeg roka od petnaest dana u kojem radnici mogu tražiti sudsku zaštitu svojih prava pred nadležnim sudom.

33. Mjerodavna načela koja proizlaze iz sudske prakse Suda u pogledu prava na pristup sudu sažeta su u predmetu *Zubac protiv Hrvatske* ([VV], br. 40160/12, stavci 76. – 86., 5. travnja 2018.). Konkretno, pravo na pristup sudu nije apsolutno, već može biti podvrgnuto ograničenjima. Ta ograničenja ne smiju ograničiti pristup koji pojedinac ima na raspolaganju na takav način ili u takvoj mjeri da se narušava samu bit prava. Nadalje, ograničenje neće biti spojivo s člankom 6. stavkom 1. ako ne teži legitimnom cilju te ako ne postoji razumni odnos razmjernosti između upotrijebljenih sredstava i legitimnog cilja koji se nastoji postići (*ibid.*, stavak 78.).

34. Rokovi za podnošenje sudskega zahtjeva nesumnjivo su namijenjeni osiguranju pravilnog djelovanja pravosudnog sustava i poštovanju, posebice, načela pravne sigurnosti (vidi *Pérez de Rada Cavanilles protiv Španjolske*, 28. listopada 1998., stavak 45., *Izvješća o presudama i odlukama* 1998-VIII; *Miragall Escolano i drugi protiv Španjolske*, br. 38366/97, stavak 33., ECHR 2000-I; i *Mizzi protiv Malte*, br. 26111/02, stavak 83., ECHR 2006-I (izvadci)). Dakle, postojanje pravila o rokovima za podnošenje sudskega zahtjeva nije samo po sebi nespojivo s Konvencijom. Ono što Sud treba utvrditi u određenom predmetu jest je li način na koji su ta pravila bila primijenjena u skladu s Konvencijom.

35. U predmetu podnositeljice zahtjeva domaći su sudovi zakonski rok od petnaest dana u kojem poslodavac treba odlučiti o podnositeljičinu zahtjevu računali od dana kada je podnositeljica poslala zahtjev preporučenom poštom 30. prosinca 2009., a ne od dana kada je poslodavac primio zahtjev 4. siječnja 2010. (vidi stavke 6., 11. i 13. ove odluke).

36. Kao posljedica toga daljnji zakonski rok od petnaest dana u kojem je podnositeljica zahtjeva trebala podnijeti tužbu pred sudom istekao je pet dana ranije nego što bi istekao da se prvi rok od petnaest dana računao od dana kada je poslodavac zapravo primio podnositeljičin zahtjev. Stoga je utvrđeno da je tužba podnositeljice zahtjeva bila podnesena nepravovremeno te je proglašena nedopuštenom (vidi stavke 11. i 13. ove odluke).

37. U predmetima kao što je ovaj Sud je smatrao da, kako bi se uvjerio da nije narušena sama bit podnositeljeva prava na pristup sudu, mora ispitati može li se primjena predmetnog roka smatrati predvidljivom za podnositelje zahtjeva s obzirom na mjerodavno zakonodavstvo i sudske praksu i konkretne činjenice predmeta te je li stoga sankcijom za nepoštovanje tog roka povrijedjeno načelo razmjernosti (vidi *Majski protiv Hrvatske* (br. 2), br. 16924/08, stavak 69., 19. srpnja 2011.; *Osu protiv Italije*, br. 36534/97, stavak 35., 11. srpnja 2002.; i *Levages Prestations Services protiv Francuske*, 23. listopada 1996., stavak 42., *Izvješća* 1996-V).

ODLUKA ODORAN protiv HRVATSKE

38. Koherentna domaća sudska praksa i dosljedna primjena te prakse obično su dovoljne za ispunjenje kriterija predvidljivosti (vidi, primjerice, gore citirani predmet *Zubac*, stavak 88.).

39. S tim u vezi Sud primjećuje da se u razdoblju od 25. ožujka 2009. do 10. ožujka 2015. godine Vrhovni sud u svojim odlukama kolebao između dvaju različitih tumačenja u pogledu datuma početka zakonskog roka od petnaest dana u kojem poslodavci trebaju odlučiti o zahtjevima radnika za zaštitu prava.

40. Konkretno, u svojim rješenjima od 25. ožujka 2009. i 10. ožujka 2015. (vidi stavke 19. i 21. ove odluke) Vrhovni je sud smatrao da je relevantni datum početka dan kad je radnik poslao zahtjev, a u svojem rješenju od 6. studenoga 2013. smatrao je da je relevantni datum dan kada je poslodavac stvarno primio takav zahtjev (vidi stavak 20. ove odluke).

41. Sud s tim u vezi podsjeća na svoju sudsку praksu na temelju članka 6. stavka 1. Konvencije koja se odnosi na različitu sudsку praksu domaćih sudova. Mjerodavna načela u tom pogledu sažeta su u predmetima *Nejdet Şahin i Perihan Şahin protiv Turske* ([VV], br. 13279/05, stavci 49. – 58., 20. listopada 2011.); i *Grkokatolička župa Lupeni i drugi protiv Rumunjske* ([VV], br. 76943/11, stavak 116., ECHR 2016 (izvadci)).

42. Da bi se otvorilo pitanje na temelju članka 6. stavka 1. Konvencije, te razlike moraju biti duboke i dugotrajne (vidi gore citirani predmet *Nejdet Şahin i Perihan Şahin*, stavak 53., i gore citirani predmet *Grkokatolička župa Lupeni i drugi*, stavak 116.). One se mogu tolerirati kada se u domaćem pravnom sustavu mogu prevladati (vidi gore citirani predmet *Nejdet Şahin i Perihan Şahin*, stavci 86. – 87.), pri čemu se podrazumijeva da postupak ujednačavanja i osiguravanja dosljednosti sudske prakse može potrajati (vidi *Albu i drugi protiv Rumunjske*, br. 34796/09 i 63 druga predmeta, stavak 39., 10. svibnja 2012.).

43. U ovom predmetu Sud ne smatra potrebnim utvrditi jesu li gore navedene razlike (vidi stavke 39. – 40. ove odluke) u tumačenju članka 133. Zakona o radu bile duboke i dugotrajne. Važno je da ih je u studenom 2015. konačno riješio Građanski odjel Vrhovnog suda zauzevši pravno shvaćanje da je relevantan datum početka zakonskog roka od petnaest dana u kojem poslodavci trebaju odlučiti o zahtjevima radnika za zaštitu prava dan kada je poslodavac primio takav zahtjev (vidi stavak 22. ove odluke). Vrhovni sud dostavio je svoje pravno shvaćanje nižim sudovima kao praktičnu smjernicu i od tada ga se pridržava (vidi stavke 22. – 23. ove odluke).

44. Rješenje Vrhovnog suda u predmetu podnositeljice zahtjeva doneseno je 28. travnja 2015. (vidi stavak 13. ove odluke), odnosno u vrijeme kada su razlike još uvijek postojale. Činjenica da je to rješenje doneseno prije usklađivanja i da se stoga u njemu još nije odražavalo tumačenje usvojeno u studenome 2015. (vidi stavke 22. i 43. ove odluke), iako vrijedna žaljenja, sama po sebi nije dovoljna da predstavlja povredu načela pravne sigurnosti i predvidljivosti zakona jer je domaći pravosudni sustav dokazao da je u stanju

ODLUKA ODORAN protiv HRVATSKE

samostalno okončati tu nesigurnost (vidi, primjerice, gore citirani predmet *Albu i drugi*, stavak 40, i *Schwarzkopf i Taussik protiv Češke Republike* (odl.), br. 42162/02, 2. prosinca 2008.). Prema tome, način na koji je predmetni rok bio primjenjen u predmetu podnositeljice zahtjeva nije se mogao smatrati za nju nepredvidljivim.

45. Iz toga proizlazi da je ovaj zahtjev nedopušten na temelju članka 35. stavka 3. točke (a) Konvencije kao očigledno neosnovan te se stoga mora odbaciti sukladno članku 35. stavku 4.

Iz tih razloga Sud jednoglasno

utvrđuje da je zahtjev nedopušten.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 10. lipnja 2021.
[signature_p_1] [signature_p_2]

Liv Tigerstedt
Zamjenica tajnika

Alena Poláčková
Predsjednica

Prevela prevoditeljska agencija Alkemist

ALKEMIST
Poslovac
European Translation Agency
ALKEMIST STUDIO d.o.o.
Miramarška 24/6, 10 000 Zagreb
OIB: 72466496524